



ریاست‌جمهوری
مرکز بهکاری‌های تحول و پیشرفت

بررسی برترین تجارب جهانی فناوری شهرسازی

شماره سی و هفتم، ۲ مهر ماه ۱۳۹۹

گزارش راه حل‌های نوآورانه افزایش مشارکت مردمی
در حاکمیت، بر بستر فناوری‌های داده محور



در این شماره می خوانیم...

- مقایسه رویکرد مبتنی بر جُعاله عام و رویکرد پروژه‌ای
- اجرای چالش: امکانات لازم و اجزای طرح رقابت چالشی
- امکانات/قابلیت‌های میزبانی پلتفرم چالش
- درباره رقابت‌های چالش و پاداش و مزایای رقابت‌های دارای پاداش
- اجزای طراحی رقابت چالشی
- اجرای چالش
- معرفی پروژه‌ها و پلتفرم‌های برگزاری چالش‌ها (ادامه)
- معرفی پلتفرم HeroX

در شماره‌ی قبل، رویکرد چالش (برگزاری مسابقه حکومتی) را همراه با مفهوم نزدیک به آن در فقه اسلامی یعنی موضوع جعله تبیین کردیم. در این شماره ضمن مقایسه این رویکرد با شیوه‌ی سنتی حل مسائل (یعنی رویکرد پروژه‌ای)، روش و الزامات برگزاری یک چالش را بیان خواهیم کرد.

مقایسه رویکرد مبتنی بر جعله عام و رویکرد پروژه‌ای

همانگونه که بیان شد، «چالش» (challenge) یا همان مسابقه دولتی، سازوکاری نوآورانه و بسیار کم‌هزینه برای اجرای پروژه‌های دولتی است. از سوی دیگر رویکردی سنتی در ارائه طرح‌ها و نیازهای پژوهشی دولتی مورد استفاده قرار می‌گیرد که بطور خلاصه «رویکرد پروژه‌ای» نامیده می‌شود. در ادامه و بطور مختصر این دو رویکرد را با یکدیگر مقایسه می‌کنیم.

رویکرد مبتنی بر جعله عام

محورها

رویکرد پروژه‌ای

تعداد خروجی‌های در دسترس

متعدد

یک

احتمال دستیابی به نتیجه

بیشتر

کمتر

کیفیت خروجی‌ها

بیشتر

کمتر

درگیری مجری در فرآیند پژوهش

کمتر

بیشتر

دامنه تحریک تقاضا

بسیار گسترده (توزیع شده)

اندک (فردی)

رقابت در انجام کار

بسیار زیاد

اندک

تأثیر بر روابط دانشگاه و حاکمیت

گسترده

اندک

بهره‌گیری از دامنه دانش

دانش گسترده و توزیع شده

دانش محدود و متتمرکز

فرایند ارزیابی

می‌تواند همانند اصل پروژه، بصورت توزیع شده صورت پذیرد که یادگیری و فواید خاص خود را دارد.

نیازمند تدبیر مستقل

دانش انباشتی سامانه

پژوهشگران و استعدادهای پراکنده در سطح کشور، به همراه تخصصها و تجارب آنها.

فاقد دانش انباشتی

امکان بهره‌گیری عموم از نتایج

ممکن

محدود

اعتماد عمومی به قراردادهای دولتی

بسیار بیشتر

کمتر

اجرای چالش: امکانات لازم و اجزای طرح رقابت چالشی

اگر سازمان شما به دنبال اجرای یک رقابت چالشی است، نکاتی که در ادامه مطرح می‌شود قطعاً مفید خواهد بود.

امکانات/قابلیت‌های میزبانی پلتفرم چالش

برگزاری هر چالشی، نیازمند میزبانی یک پلتفرم است. در ادامه امکانات و قابلیت‌های این پلتفرم‌ها را بیان می‌کنیم. هرچه پلتفرم امکانات بیشتر و همچنین تعداد کاربران بالاتری داشته باشد، احتمال موفقیت چالش شما بیشتر خواهد بود:

- تبلیغات صفحه اصلی: عنوان، لوگو، فراخوان (خلاصه)، مقدار پاداش، سازمان، تاریخ‌ها
- صفحه سازمان همراه با کلیات، صفحه بحث و گفتگو، فهرست رقابت‌های چالشی سازمان
- صفحه چالش
- کلیات، قواعد، تاریخ‌ها، نحوه ارائه پیشنهاد، شرایط پاداش‌ها (مقدار و جزئیات ریز)
- داوری‌ها (اختیاری) و معیارهای داوری
- صفحه بحث و گفتگو
- پذیرش ارسال‌ها (از طریق فرم استاندارد که به مدیر و تیم چالش ایمیل می‌شود)
- رای‌گیری عمومی (امتیازدهی از طریق نمره‌دهی ۵ ستاره، اختیاری)
- نشان دادن راهکارها (اختیاری)
- نشان دادن برنده همراه با خلاصه و لینک‌ها
- قابلیت افزودن لوگوها، ویدئوها و رسانه‌های دیگر در قسمت‌های مختلف

درباره رقابت‌های چالش و پاداش

شما همچنین باید تعیین کنید راه حلی که به دنبالش هستید با کدام یک از روش‌های رقابت برای پاداش، کمک هزینه یا قرارداد سنتی مطابقت دارد. در واقع ممکن است همه‌ی مسائل از طریق برگزاری چالش حل نشوند و همان روش سنتی، روش کارآمدی باشد.

شما از طریق یک قرارداد، نیازمندی‌هایی که دارید را به صورت دقیق مشخص می‌کنید. در واقع بیان می‌کنید که از شرکت چه می‌خواهید و آنها چه چیزی را باید در انتهایا به شما تحویل دهند. یعنی انتظار دارید که شرکت کار را تحویل خواهد داد و بدون توجه به نتیجه کار به آنها دستمزد پرداخت خواهد شد.

از سوی دیگر، از طریق رقابتِ چالش، مسئله را تعریف و چارچوب نتیجه نهایی مطلوب را، ترسیم می‌کنید. چاره‌جویان مسئله وارد رقابت می‌شوند. آنها می‌توانند با خلاقیت و آزادانه در راستای اعطای بهترین نتیجه به شما تلاش می‌کنند. اگر این افراد، معیارهای شما را کسب کرده و به عنوان برنده شناخته شود، پاداشی به او می‌دهید (مالی، تشویقی یا ترکیبی از آنها) و رابطه قراردادی شما تکمیل می‌شود. این چارچوب هزاران نفر را با استعدادها و مهارت‌های مختلف به منظور شرکت و همکاری با دولت به روشی آسان (از نظر موافع ورود به مسابقه) و اغلب با ریسکی پایین گرد هم جمع می‌کند.

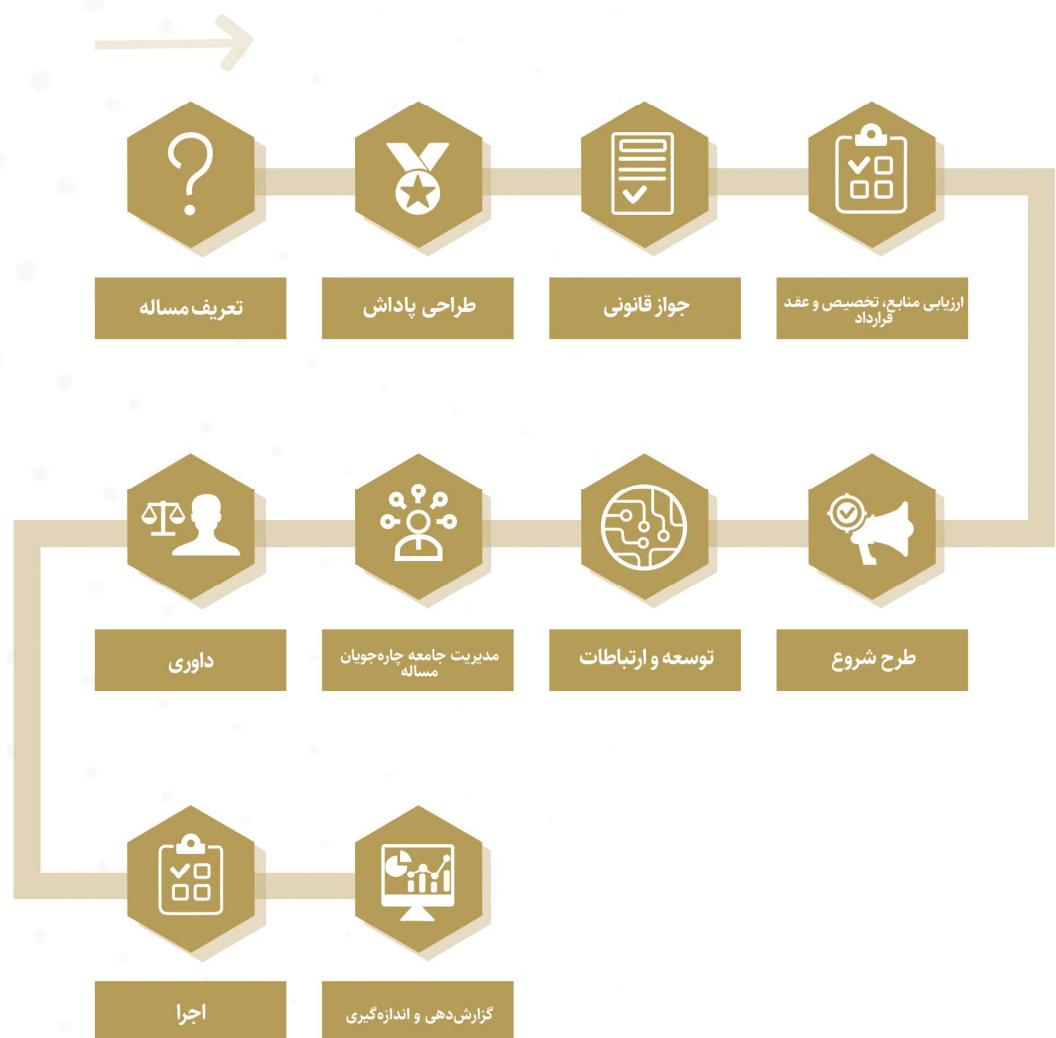
مزایای رقابت‌های دارای پاداش

مزایای رقابت‌های دارای پاداش به شرح زیر هستند:



اجزای طراحی رقابت چالشی

برای طراحی رقابت چالشی این مراحل باید طی شود.



اجرای چالش

سازوکار اجرای چالش را می‌توان در مراحل زیر خلاصه کرد:

۱. مرحله ثبت چالش توسط دستگاه‌های دولتی یا بخش خصوصی برگزارکننده

اولین قدم در برگزاری چالش، اعلام نیاز از طرف یکی از دستگاه‌های حاکمیتی (بخش خصوصی) است. در این مرحله، سازمانی که می‌خواهد مساله خود را از طریق چالش حل کند، سوال دقیق خود را به همراه جزئیاتی از نحوه پاسخ و جوایز مد نظر ارائه می‌کند.

۲. مرحله ثبت و ارائه‌ی راهکارها و تحقیقات از سوی افراد متقاضی

متقاضیان شرکت در چالش در سه دسته‌ی شرکت‌های نوپا، متوسط و بزرگ به رقابت می‌پردازند و پاسخ‌های ارسالی خود را برای مقایسه در دسته متناسب با خود ارسال می‌کنند. سطح‌بندی شرکت کنندگان به این دلیل است که همه افراد و شرکت‌های فعال در حوزه مورد سوال انگیزه‌ی شرکت در چالش را داشته باشند. این نظام پرداخت جوایز باعث ایجاد اشتیاق در مخاطبان شده و هیچ ایده‌ای به دلیل ترس از شکست در رقابت، حذف نمی‌شود.

۳. مرحله ارزیابی راهکارها و اعلام برنده

در این مرحله متقاضی برگزاری چالش عموم پاسخ‌های دریافتی را در دسته‌های مربوط به خود بررسی کرده و منتخبان را معرفی می‌نماید. البته در این مرحله هم می‌توان چالش دیگری برگزار کرد. به این صورت کهنظرات مخاطبین در معرض چالش قرار گیرد تا بهترین نقد و نظر پیرامون پاسخ‌های دریافتی برنده جایزه دیگری شود.





معرفی پروژه‌ها و پلتفرم‌های برگزاری چالش‌ها (ادامه)

برگزاری مسابقات حکومتی یا به تعبیر دیگر، چالش‌ها، یکی از راههای حل مسائل در کشور است که از مزایای زیادی برخوردار است. در این خصوص، پروژه‌ها و پلتفرم‌های مختلفی در کشورها ایجاد و توسعه یافته‌اند. در این شماره نیز یک پروژه موفق در این زمینه را معرفی می‌کنیم.

معرفی پلتفرم HeroX

چالش شناخته می‌شود. HeroX در سال ۲۰۱۳ و توسط مالکان بنیاد XPRIZE به منظور توسعه مدل نوآوری باز این بنیاد ایجاد شده است. این پلتفرم، دو گروه چالش‌دهندگان و چالش‌پذیران را بهم متصل کرده است. گروه اول سازمان‌هایی هستند که مسائل خود را به چالش می‌گذارند و در ازای حل مساله، پاداش می‌دهند، گروه دوم، برای حل این مسائل چالش‌ها را قبول کرده و به رقابت با دیگر گروه‌ها و اشخاص می‌پردازند.

نام پلتفرم: HeroX

وضعیت: فعال

حوزه‌های فعالیت: نوآوری باز، چالش

آدرس سایت:

<https://www.herox.com/>



چالش، یکی از بهترین راه حل‌های مبتنی بر شفافیت است که این امکان را می‌دهد که عده بسیاری را درگیر مسأله خودتان کنید و بهترین راه حل را با کمترین هزینه دریافت کنید. ایده برگزاری چالش برای مسائل افراد، شرکت‌ها و حتی دولت برای اولین بار نیست که مطرح می‌شود اما سایت [HeroX.com](https://www.herox.com) امروزه به عنوان مرجعی برای برگزاری

heroX EXPLORE LAUNCH CHALLENGE HOW IT WORKS COVID-19

SEARCH | SIGN IN

Discover the Power of the Crowd!

We connect everyday problem solvers like you to bring innovative thinking to the world. [Learn More →](#)

Challenge the World



Organizations with a challenge seeking innovative solutions

POST CHALLENGE

Challenge Yourself



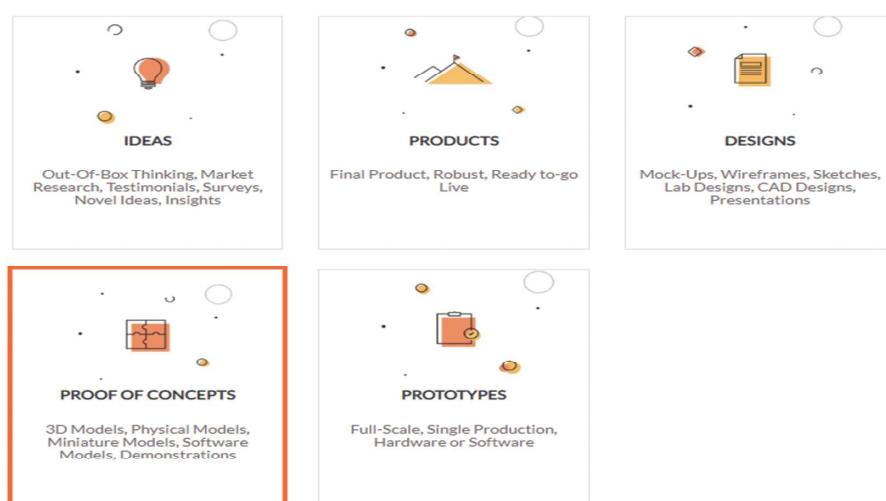
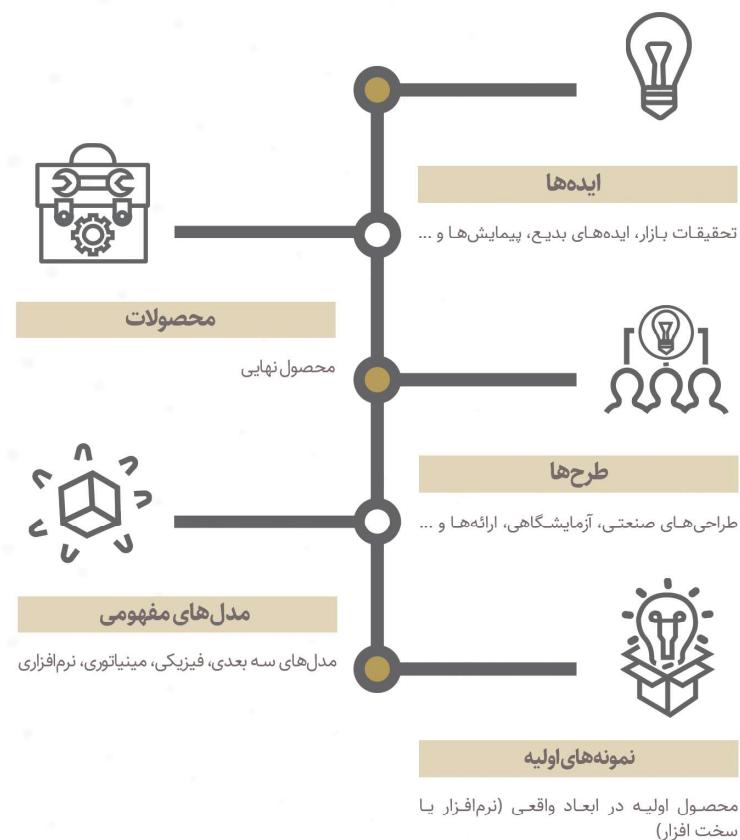
Individuals or groups looking to solve innovative challenges

SOLVE CHALLENGE

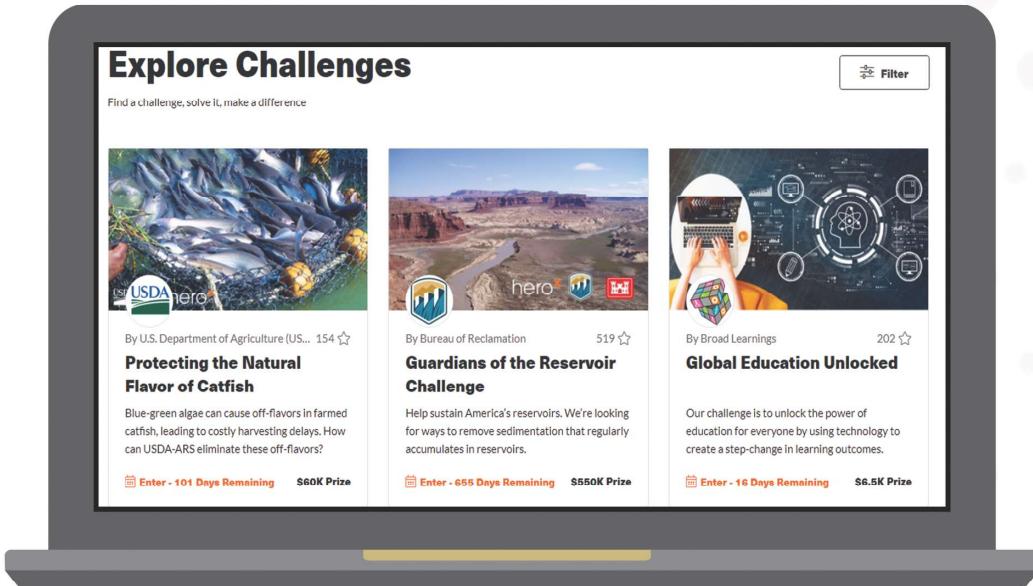
hero^X

در این پلتفرم، پنج دسته راه حل وجود دارد. در واقع سازمان هایی که در حال طراحی چالش برای حل مسائل خود هستند ابتدا باید مشخص کنند راه حلی که به دنبال آن هستند در کدام یک از این دسته ها وجود دارد:

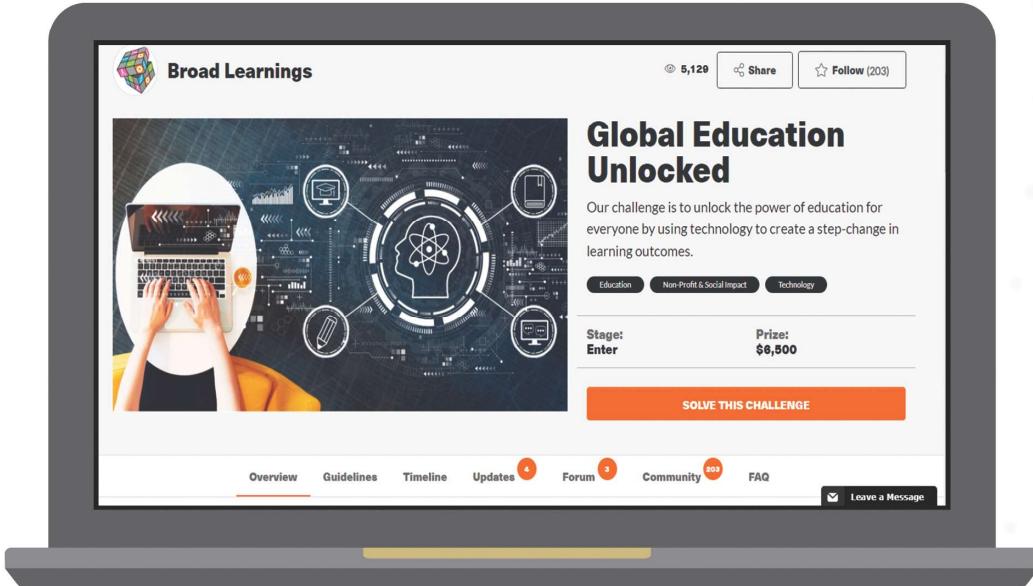
انواع راه حل ها



تصویر زیر، بخش جستجوی چالش‌ها را نشان می‌دهد:

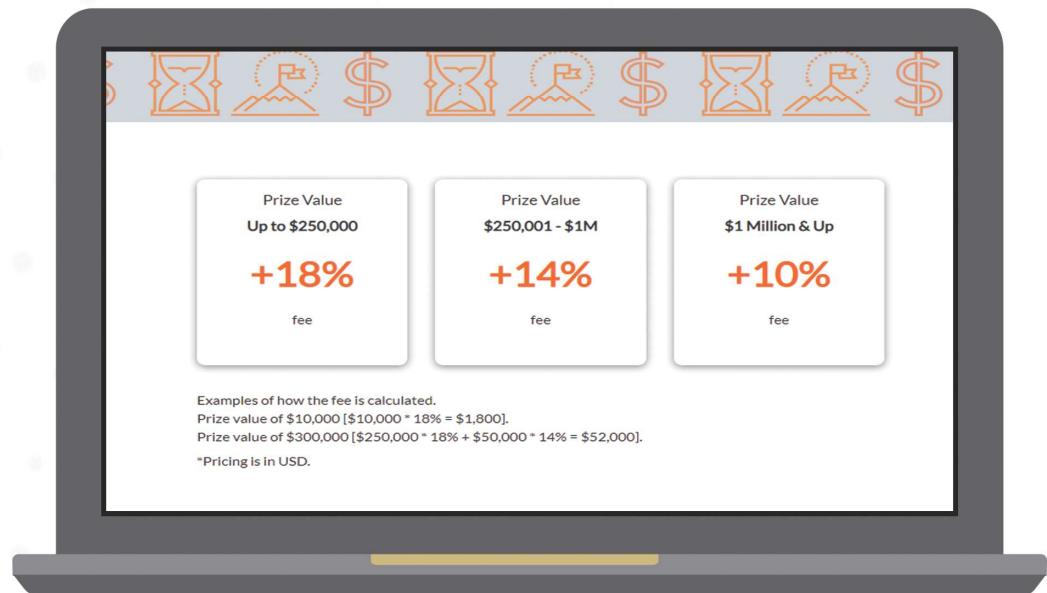


صفحه هر پروژه نیز حاوی اطلاعات مهم و مفیدی است:

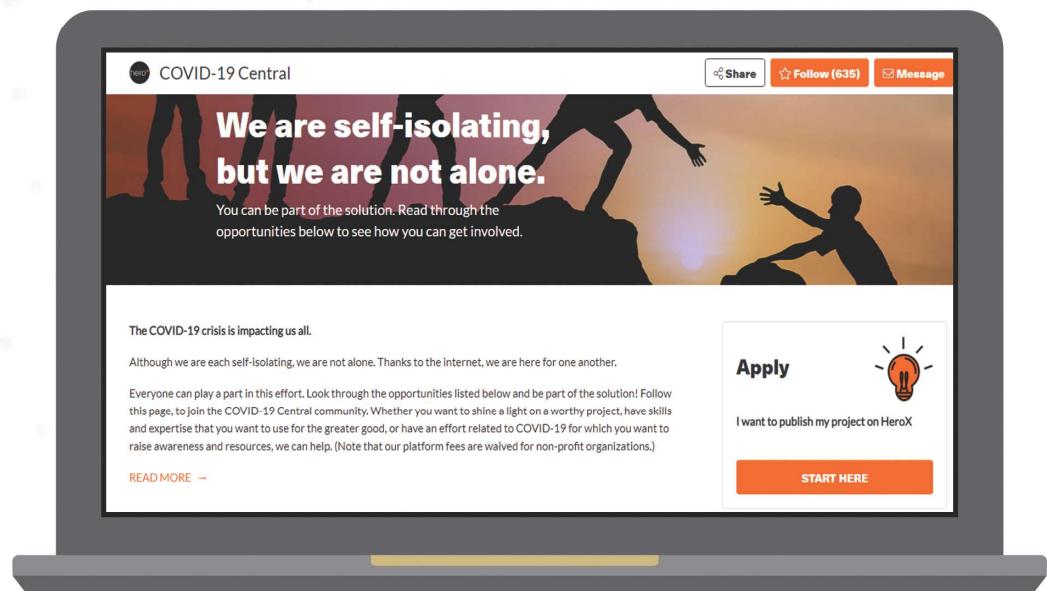


در این صفحه به این موارد اشاره شده است: دسته‌بندی چالش، مرحله، جایزه، توضیح کلی چالش، راهنمای، سیر زمانی، آخرین بروزرسانی‌ها، تالار گفتگو، جامعه فعال روی این چالش و سوالات متداول.

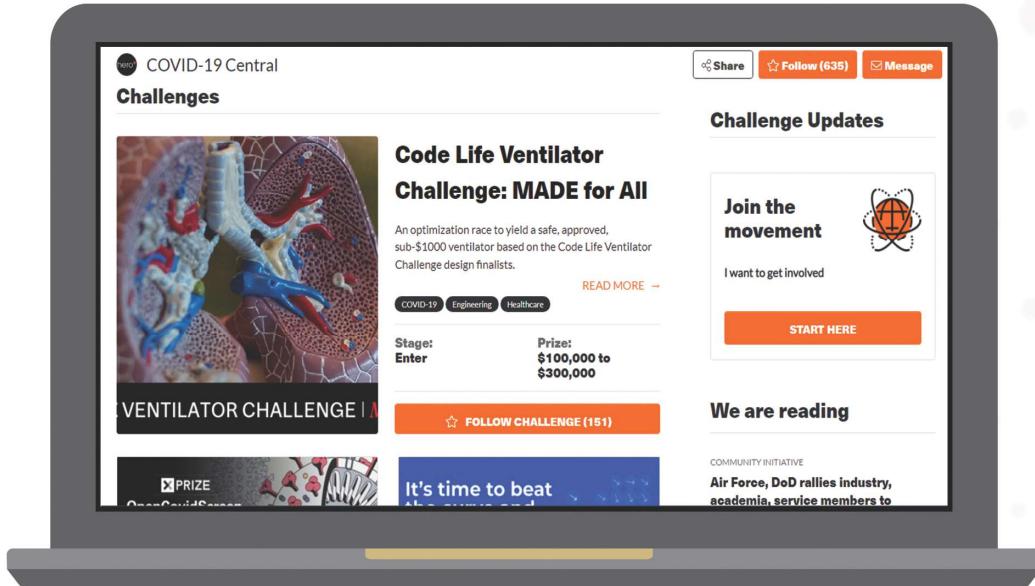
هر ایده‌ای برای بقا نیازمند تامین مالی است. این پلتفرم نیز بدین منظور رویکرد خود را برای تامین هزینه‌ها از برگزارکنندگان چالش دریافت می‌کند. بسته‌های مختلفی همانطور که در تصویر مشخص است طراحی کرده است.



همچنین این وبسایت، بخش ویژه کرونا را نیز راه‌اندازی کرده است.



در این بخش پژوههای جذابی همراه با پاداش‌های متنوع در زمینه‌ی ویروس کرونا ایجاد شده است.





فناوری، دارای پتانسیل گسترهای برای تغییر نحوه ارتباط شهروندان با یکدیگر، ارتباط شهروندان با دولت و تقویت جوامع و حکومت‌ها است. امروزه شهروندان، سازمان‌ها و دولت‌ها از فناوری برای اطلاع‌رسانی و تشویق مشارکت شهروندی استفاده می‌کنند؛ مواردی مانند انتخابات و رأی‌دهی، دولت الکترونیک و یا راه‌اندازی کمپین‌های جم疼اً سپاری. این دسته از فعالیت‌های در حال رشد به عنوان «فناوری شهروندی» مشهور شده‌اند.